C/2023/1032

2023.11.20.

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2023. szeptember 28.)

az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról

(CON/2023/29)

(C/2023/1032)

Bevezetés és jogalap

2023. július 20-án az Európai Központi Bank (EKB) az Európai Unió Tanácsától azt a felkérést kapta, hogy alkosson véleményt az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról ([1]) (a továbbiakban: javasolt rendelet).

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén alapul, mivel a javasolt rendelet olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek érintik az EKB-nak a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányának (a továbbiakban: a KBER Alapokmánya) 5. cikke szerinti, statisztikai adatok gyűjtésével kapcsolatos feladatait. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzata 17.5. cikkének első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. Általános észrevételek

1.1. A 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([2]) és a 2533/98/EK tanácsi rendelettel ([3]) összhangban az európai statisztikákat az európai statisztikai rendszer (ESR) és a Központi Bankok Európai Rendszere (KBER) fejleszti, állítja elő és terjeszti. Az ESR és a KBER két különálló jogi keret szerint működik, amely tükrözi az irányítási struktúrájukat, valamint annak fontosságát, hogy statisztikai feladataik ellátása során biztosítsák a szoros együttműködést és a megfelelő koordinációt.

1.2. A javasolt rendelet célja, hogy az európai statisztikák fejlesztésének, előállításának és terjesztésének jogi keretét, valamint az ESR-t „alkalmassá tegye a jövő kihívásaira”. A javasolt rendelet ezt úgy kívánja elérni, hogy lehetővé teszi az ESR számára, hogy gyorsabban és hatékonyabban tudjon reagálni a válsághelyzetekben felmerülő sürgős statisztikai igényekre, valamint lehetővé teszi számára azt, hogy eleget tegyen a felhasználók részletesebb, gyorsabban és gyakrabban előállított, mélyrehatóbb információkkal kapcsolatos elvárásainak. A részletesebb információk ezen előállítását technológiai fejlemények teszik lehetővé, így például a digitális és az interneten előállított adatok megjelenése. Az EKB teljes mértékben támogatja és osztja ezeket a célkitűzéseket az ESR-rel, és megítélése szerint azok ugyanolyan fontosak az európai statisztikáknak a KBER által a saját hatáskörén belül történő fejlesztése, előállítása és terjesztése szempontjából.

1.3. Az EKB hangsúlyozza továbbá, hogy a javasolt rendeletnek, valamint az európai statisztikák ESR-en és a KBER-en belüli irányításának összhangban kell állnia a tágabb európai adatstratégiával ([4]). Az adatstratégia célja, hogy az Unió vezető szerepet töltsön be az adatvezérelt társadalomban azáltal, hogy létrehozza az egységes adatpiacot, ahol szabadon áramolhatnak az adatok az Unión belül és ágazatokon átívelően, aminek a vállalkozások, a kutatók és a

([1]) COM(2023) 402 final.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 223/2009/EK rendelete (2009. március 11.) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2009.3.31., 164. o.).

([3]) A Tanács 2533/98/EK rendelete (1998. november 23.) az Európai Központi Bank által végzett statisztikai adatgyűjtésről (HL L 318., 1998.11.27., 8. o.).

([4]) Lásd: „Európai adatstratégia: Célunk, hogy az EU példát mutasson a világnak az adatgazdaság kiépítésében”, elérhető az Európai Bizottság honlapján: www.commission.europa.eu.

közigazgatási szervek egyaránt hasznát látják. Az adatstratégia elismeri, hogy az adatok jobb felhasználása előnyeinek kiaknázásához az Uniónak javítania kell az adatkezelésre vonatkozó irányítási struktúráit, és növelnie kell a felhasználásra és a további felhasználásra rendelkezésre álló minőségi adatok állományait ([5]). Ezeknek a fontos, átfogó célkitűzéseknek továbbra is alakítaniuk kell az európai statisztikákat szabályozó jogi keretek reformját.

1.4. E közös célkitűzésekre tekintettel az EKB még fontosabbnak tartja, hogy az ESR és a KBER tagjai továbbra is szorosan együttműködjenek az adatszolgáltatási teher minimalizálása és az európai statisztikák előállításához szükséges koherencia biztosítása érdekében ([6]). Ez különösen igaz a statisztikák előállításának olyan területein, ahol az ESR és a KBER közös felelősséggel tartozik, mint például a pénzügyi mérlegre vonatkozó statisztikák és a fizetésimérleg-statisztikák előállítása. Ezeket a célkitűzéseket azonban a szoros együttműködés azokban az esetekben is szolgálja, amelyekben az EKB tartozik elsődleges felelősséggel a statisztikák előállításáért, nevezetesen annak biztosítása révén, hogy a KBER tagjai közvetlenül vagy közvetve felhasználhassák az ESR által felhasznált és előállított adatokat, amennyiben a szükségesség indokolt.

1.5. A szoros együttműködés elengedhetetlen ahhoz is, hogy javuljon az adatok rendelkezésre bocsátásának és a társadalmi, éghajlati és környezeti kihívások kezelésére való felhasználásának módja ([7]). A statisztikák területén ehhez biztonságos és időben történő adatmegosztásra van szükség a közintézmények, illetve az ágazatok között annak biztosítása érdekében, hogy több és jobban integrált adat álljon rendelkezésre felhasználás céljából, az adatokra vonatkozó megfelelő biztosítékok fenntartása mellett. Ha nem élünk a 223/2009/EK rendelet felülvizsgálata által biztosított lehetőséggel az adatok hivatalos statisztikák megbízható előállítói közötti megosztathatóságának fokozása érdekében, ez egyértelmű következményekkel járhat a vonatkozó uniós szintű szakpolitikai célok elérésére nézve.

1.6. Mindezek alapján, valamint tekintettel arra, hogy a KBER az ESR-rel együtt az európai statisztikák előállításának egyik pillére, az EKB véleménye szerint az ESR-nek és a KBER-nek közösen kell foglalkoznia a javasolt rendelet által kezelni kívánt új kihívásokkal. Ezt három területen kell megtenni.

1.7. Először is össze kell hangolni a vonatkozó jogi keretek, azaz a 223/2009/EK rendelet és a 2533/98/EK rendelet aktualizálását, különösen a két statisztikai rendszer közötti jelenlegi statisztikai célú adatmegosztási rendszer javítása érdekében, hogy hozzáigazítsák azokat az európai statisztikák előtt álló új kihívásokhoz ([8]), csökkentsék az előállítók terheit, valamint a magas színvonalú hivatalos makrogazdasági statisztikák összeállítása jelentette terheket, továbbá, hogy jobb statisztikai eredményeket lehessen elérni ([9]).

1.8. Másodszor, az EKB megjegyzi, hogy a javasolt rendelet új szabályokat vezetne be annak érdekében, hogy megkönnyítse a válsághelyzetek idején felmerülő sürgős statisztikai igények kielégítése érdekében történő adatgyűjtést, hozzáférést biztosítson új adatforrásokhoz, különösen a magántulajdonban lévő adatokhoz, és fokozza az adatok megosztását az ESR-en belül ([10]). Ugyanakkor az új adatforrások statisztikai célú megosztásának jelenlegi rendszerét nemcsak az ESR-en belül kell javítani, hanem – a szoros együttműködés kötelezettségével összhangban – az ESR és a KBER között is. Mindkét rendszer nagy bizalmat élvező intézményekből és hatóságokból áll, amelyek szigorú és megbízható rendszereket és eljárásokat vezettek be az adatok bizalmas jellegének védelme érdekében.

([5]) Lásd: a Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Európai adatstratégia (COM/2020/66 final).

([6]) A 223/2009/EK rendelet 9. cikke és a 2533/98/EK rendelet 2a. cikke.

([7]) Az éghajlatváltozási kockázati elemzések céljára szolgáló statisztikai információk előállítása fontos lépés az EKB Kormányzótanácsa által 2021-ben, az EKB monetáris politikai stratégiájának felülvizsgálatát követően elfogadott éghajlatváltozási cselekvési tervben. Lásd: „Az EKB bemutatta cselekvési tervét, amelynek célja az éghajlatváltozási megfontolásoknak a monetáris politikai stratégiájába való felvétele”, 2021. július 8., elérhető az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

([8]) A javasolt rendeletben és a fenti 1.2. bekezdésben foglaltak szerint.

([9]) Lásd: „CMFB opinion on the Exchange of confidential statistical information (ECI) on European Statistics for statistical purposes between the ESS and the ESCB”, monetáris, pénzügyi és fizetésimérleg-statisztikákkal foglalkozó bizottság, 2023. július 12.

([10]) Lásd a javasolt rendelet 1. cikkének 2. és 7. pontját, amely új 16a. és 17b–17f. cikkel egészíti ki a 223/2009/EK rendeletet.

1.9. Végezetül a két jogi keret között összehangolt megközelítést kell alkalmazni annak biztosítása érdekében, hogy a statisztikai adatszolgáltatás az érintett hatóságok és adatszolgáltatók közötti kétirányú kommunikációt alkalmazzon az adatszolgáltatási teher minimalizálása, a kettős adatszolgáltatás elkerülése és az összegyűjtött adatok minőségének javítása érdekében. Az ilyen kommunikáció alapja az érintett vállalati partnerek (azaz a háztartások kivételével) egyedi azonosítása és besorolása. Ennek megfelelően a 223/2009/EK rendelettel és a 2533/98/EK rendelettel összefüggésben meg kell határozni egy általános európai keretet az adatmegosztás bizonyos korlátozott adatattribútumok, valamint alapvető azonosító és osztályozási változók tekintetében történő megkönnyítése érdekében, ami számos uniós joghatóságban már bevett gyakorlat.

1.10. Az érintett hatóságok és az adatszolgáltatók közötti hatékony kétirányú kommunikáció kialakítása különösen fontos az EKB számára, mivel a statisztikai feladataira alkalmazandó jogi keret lehetővé teszi a KBER Alapokmányának 5. cikke alapján gyűjtött, érintett partnereket azonosító információk KBER-en belüli továbbítását „olyan mértékben és részletességgel, amely a KBER Szerződésben említett feladatainak, vagy a prudenciális felügyelet területén a KBER tagjaira ruházott feladatoknak a végrehajtásához szükséges” ([11]). Ezzel szemben, ha az ilyen bizalmas adatokat az ESR valamely tagja gyűjtötte, azok csak akkor továbbíthatók a KBER valamely tagjának, ha „az adatok átadása szükséges az európai statisztikák hatékony fejlesztéséhez, előállításához vagy terjesztéséhez, illetve az ESR és a KBER saját megfelelő hatáskörein belül az európai statisztikák minőségének javításához, és e szükségességet megindokolták” ([12]). Ezek az adatok nem használhatók fel olyan célokra, melyek nem kizárólag statisztikai jellegűek ([13]). Bizonyos adatattribútumoknak a bizalmas adatokra alkalmazandó korlátozások alóli egyértelmű kizárása – amennyiben ezek a legtöbb esetben már nyilvánosan és/vagy adott áron vagy díj ellenében hozzáférhetők – jelentősen javítaná az ilyen adatok felhasználhatóságát, valamint a statisztikák minőségét és előállításának hatékonyságát. Ez az adatszolgáltatási teher minimalizálásának is előfeltétele lenne.

1.11. Általában véve az ilyen információk felhasználásának a KBER Szerződésben említett feladatainak, valamint a – KBER által gyűjtött információkhoz egyre inkább hozzáférést kérő – egyéb uniós intézmények, szervek és ügynökségek feladatainak ellátása szempontjából fennálló fontosságának a javasolt rendeletben történő egyértelműbb elismerése támogatná a KBER és az ESR azon közös célkitűzéseit, hogy magas színvonalú statisztikákat állítsanak elő (amihez az adatszolgáltatókkal való kétirányú kommunikáció szükséges), és megfeleljenek a részletesebb, mélyrehatóbb, a tényeken alapuló uniós szakpolitikákat támogató információk iránti felhasználói elvárásoknak.

2. **Különös észrevételek**

2.1. *Az EKB hatásköreinek belefoglalása a javasolt rendelet preambulumbekezdéseibe*

Az EKB véleménye szerint az ESR és a KBER közötti szoros együttműködési kötelezettségre tekintettel a javasolt rendelet preambulumbekezdéseinek említeniük kell és el kell ismerniük, hogy saját statisztikai adatgyűjtési kerete alapján a KBER is fejleszt, előállít és terjeszt európai statisztikákat. A javasolt rendelet preambulumbekezdéseinek egyértelművé kell tenniük, hogy rendelkezései az EKB 2533/98/EK rendelet szerinti hatásköreinek sérelme nélkül alkalmazandók. Ezt az eredeti 223/2009/EK rendelet egyik preambulumbekezdése kifejtette, az egyértelműség és a következetesség érdekében azonban a javasolt rendelet preambulumbekezdéseiben is szerepelnie kell.

2.2. *Magántulajdonban lévő adatoknak az adattulajdonos előzetes hozzájárulása nélkül az ESR-től a KBER-nek történő továbbítása az európai statisztikák összeállítása céljára*

2.2.1. Az EKB megjegyzi, hogy a javasolt rendelet ([14]) tartalmaz egy konkrét mechanizmust, amely lehetővé tenné az ESR tagjai számára, hogy felkérjenek valamely magán adattulajdonost arra, hogy bocsásson rendelkezésre adatokat és a releváns metaadatokat az európai statisztikák fejlesztése és előállítása céljára, amennyiben a javasolt rendeletben meghatározott feltételek teljesülnek. Ez a mechanizmus ugyanakkor nem sérti az uniós ágazati statisztikai jogszabályokban megállapított beszámolási kötelezettségeket vagy az adattulajdonosok azon kötelezettségét, hogy az uniós adatmegosztási jogszabálynak ([15]) megfelelően rendkívüli szükséglet alapján adatokat bocsássanak rendelkezésre.

([11]) A 2533/98/EK rendelet 8. cikke (4) bekezdésének a) pontja.
([12]) A 223/2009/EK rendelet 21. cikkének (2) bekezdése.
([13]) A 2533/98/EK rendelet 8a. cikkének (3) bekezdése.
([14]) Lásd a javasolt rendelet 1. cikkének 7. pontját, amely új 17b–17f. cikkel egészíti ki a 223/2009/EK rendeletet.
([15]) A méltányos adathozzáférésre és adatfelhasználásra vonatkozó harmonizált szabályokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (adatmegosztási jogszabály) irányuló javaslat, COM(2022) 68 final.

2.2.2. Az EKB kifejtette, hogy jelentős előnyökkel jár, ha a jogszabályban előírt feladatai ellátása során lehetővé teszik számára a magántulajdonban lévő adatokhoz való hozzáférést és azok felhasználását ([16]), mivel az eurorendszer nemcsak az EKB, a KBER és az ESR tagjai által készített hivatalos statisztikákat használja fel széles körben, hanem nem hagyományos adatforrásokat is, így például a mobilhálózat-üzemeltetők adatain alapuló, nagyfrekvenciás népességmobilitási mutatókat, és a háztartások fogyasztására vagy a nemzeti számlákra vonatkozó, pénzügyi tranzakciós adatok – például megrendelések, számlák, kártyaterhelések és könyvelési tételek – által alátámasztott statisztikákat.

2.2.3 Ezenkívül az elmúlt néhány évben a digitalizáció és a válságkezelés következtében is exponenciálisan nőtt annak szükségessége, hogy a KBER részletesebb, gyorsabban és gyakrabban előállított, nem hagyományos forrásokból származó információkhoz férjen hozzá. Ez lehetővé tenné a KBER számára, hogy gyorsabban reagáljon a szükséghelyzetekre és válsághelyzetekre, és mélyrehatóbb betekintést biztosítson a KBER feladatainak ellátása során végzett elemzés során. A magántulajdonban lévő adatokhoz való hozzáférés statisztikai célokból is releváns, például a KBER hatáskörén belül előállított európai statisztikák minőségének javítása érdekében.

2.2.4. Ezért az EKB célszerűnek tartja a javasolt rendelet ([17]) olyan módosítását, amely előírná az ESR számára, hogy az adattulajdonos előzetes hozzájárulása nélkül továbbítsa a KBER tagjai számára azokat az adatokat, amelyeket adott esetben valamely magán adattulajdonos bocsátott az ESR tagjainak rendelkezésére. A továbbításra csak akkor kerülne sor, ha ez a KBER számára az európai statisztikák fejlesztéséhez, előállításához és terjesztéséhez, illetve azok minőségének javításához szükséges. Ez biztosítaná, hogy a rendszer hatékonyan hozzáférhetővé tegye ezeket az adatokat az európai statisztikáknak az ESR és a KBER általi összeállításához, és növelné a megosztással kapcsolatos átláthatóságot a magán adattulajdonos számára. Ugyanakkor a KBER tagjai számára elő kell írni, hogy – a magán adattulajdonosok érdekében – a nemzeti statisztikai hivatalokkal és a Bizottsággal (Eurostat) egyenértékű intézkedéseket hozzanak az adott esetben kapott adatok védelmére.

2.3. *Az ESR és a KBER közötti adatmegosztási rendszer javítása*

A javasolt rendelet ([18]) új rendszert hoz létre az adatok – köztük a bizalmas adatok és az ideiglenes statisztikai intézkedések eredményei ([19]) – nemzeti statisztikai hivatalok közötti, valamint a nemzeti statisztikai hivatalok és a Bizottság (Eurostat) közötti megosztásának megkönnyítésére. Ugyanakkor nem foglalkozik az ESR és a KBER közötti adatmegosztás javításának szükségességével. Az ESR és a KBER közötti szoros együttműködésre vonatkozó kötelezettséggel ([20]) összhangban a javasolt új rendszert ki kell bővíteni, hogy az kiterjedjen a KBER-rel mint az európai statisztikák egy előállítójával történő adatmegosztással kapcsolatos jelenlegi együttműködésre és azt szimmetrikus módon erősítse. A rendelkezéseknek elő kell írniuk a KBER és az ESR közötti adatmegosztást a közös felelősségi körbe tartozó vagy közös érdekű területeken, feltéve, hogy az adatok védelme érdekében mind a KBER-ben, mind az ESR-ben egyenértékű intézkedések kerültek kialakításra.

2.4. *Bizalmas adatok továbbítása*

2.4.1. A javasolt rendelet nem módosítja a 223/2009/EK rendeletnek a bizalmas adatok ESR-en belüli, valamint az ESR és a KBER közötti továbbítására vonatkozó rendelkezését ([21]). Következésképpen, amikor az ESR a 223/2009/EK rendelet vonatkozó rendelkezése ([22]) alapján bizalmas adatokat továbbít a KBER-nek, az adatokat a KBER „kizárólag statisztikai célokra" használhatja fel, és „kizárólag statisztikai tevékenységeket végző és egyéni munkakörében eljáró személyzet férhet hozzájuk".

([16]) Lásd a méltányos adathozzáférésre és adatfelhasználásra vonatkozó harmonizált szabályokról szóló rendeletre (adatmegosztási jogszabály) vonatkozó javaslatról szóló, 2022. szeptember 5-i európai központi banki vélemény (CON/2022/30) (HL C 402., 2022.10.19., 5. o.) 2.3. bekezdését.

([17]) Lásd a javasolt rendelet 1. cikkének 7. pontját, amely új 17e. cikkel egészíti ki a 223/2009/EK rendeletet.

([18]) Lásd a javasolt rendelet 1. cikkének 7. pontját, amely új 17f. cikkel egészíti ki a 223/2009/EK rendeletet.

([19]) Lásd a javasolt rendelet 1. cikkének 2. pontját, amely új 16a. cikkel egészíti ki a 223/2009/EK rendeletet.

([20]) Lásd a 2533/98/EK rendelet 2a. cikkét és a 223/2009/EK rendelet 9. cikkét.

([21]) Lásd a 223/2009/EK rendelet 21. cikkét.

([22]) Lásd a 223/2009/EK rendelet 21. cikkének (5) bekezdését.

2.4.2. Az EKB úgy véli, hogy a bizalmas adatok továbbítására vonatkozó rendelkezéseket érintő, általa javasolt korlátozott változtatások összhangban lennének a javasolt rendelet általános célkitűzésével, amely arra irányul, hogy az európai statisztikákat szabályozó jogi keretet alkalmassá tegye a jövő kihívásaira, és jelentősen javítsa az ESR adatigényekre való reagálási képességét. Először is, elismerve a bizalmas adatok cseréjének annak érdekében fennálló fontosságát, hogy az ESR és a KBER rendelkezzen a feladatai ellátásához szükséges információkkal, valamint az ilyen adatok rendelkezésre állásának exponenciális növekedését, az ESR-t és a KBER-t kötelezni kell arra, hogy a bizalmas adatok továbbítása révén erősítsék meg együttműködésüket ezen a területen, amennyiben e szükségesség indokolt. Emellett elkerülhető lenne a kettős adatszolgáltatás, ami végső soron csökkentené az adatszolgáltatási terhet.

2.4.3. Másodszor, a változtatások lehetővé tennék egyes kiválasztott referenciaadatok, különösen az egyes vállalatokra vonatkozó alapvető attribútumok szélesebb körű felhasználását, amely adatok a legtöbb esetben nyilvánosan és/vagy adott áron vagy díj ellenében hozzáférhetők.

2.4.4. Maga az EKB is biztosítani kívánja, hogy a statisztikai adatgyűjtéseit szabályozó jogi keret „alkalmas legyen a jövő kihívásaira". Különösen a statisztikai adatszolgáltatásnak a KBER integrált adatszolgáltatási keretrendszerére (IReF) ([23]) vonatkozó projekt keretében előirányzott korszerűsítése, az EBH szélesebb körű, a tőkekövetelményekről szóló rendelet 430c. cikke szerinti megvalósíthatósági tanulmánya ([24]), és az uniós pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos felügyeleti adatokra vonatkozó uniós stratégia fontos kezdeményezés, amelyben a KBER részt vesz.

2.4.5. Ezek a kezdeményezések kétirányú kommunikációt tesznek szükségessé az érintett hatóságok és az adatszolgáltatók között az adatszolgáltatási kötelezettségeik teljesítéséhez felhasználandó alapvető referenciaadatok tárgyában. Ez technikai előfeltétele annak, hogy a bankokra vonatkozóan statisztikai, prudenciális és szanálási célokra közös adatszolgáltatási rendszer jöjjön létre.

2.4.6. Az ilyen kommunikáció alapja az, hogy a partnerre vonatkozó egyedi információkra az egyes vállalatokra vonatkozó alapvető attribútumok formájában lehessen hivatkozni, mint például a vállalat neve, a bejegyzés helye szerinti tagállam, a bejegyzett székhely címe és a jogi forma. Az (EU) 2019/1024 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv) ([25]) és végrehajtási rendelete ([26]) előírja a tagállamok számára annak biztosítását, hogy a nagy értékű adatkészletek – beleértve az egyes vállalatokra vonatkozó alapvető attribútumokat is – nyilvánosan hozzáférhetők legyenek. Az EKB a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelvben szereplőkön túlmenően ide olyan alapvető attribútumokat is bevonna, mint például a szervezeta-zonosítók, a fő gazdasági tevékenység és az ESA-szektor szerinti besorolások. Emellett ebben a kategóriában szerepeltetni kell a helyi egységek elhelyezkedésére vonatkozó, az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatok értékelése, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázati mutatók előállítása és elemzése szempontjából releváns információkat.

2.4.7. Emellett számos uniós joghatóságban a statisztikai adatszolgáltatás kontextusában – különböző forrásokra kiterjedően – már jól működnek a referenciaadat-megosztási gyakorlatok (amelyek a fent említett alapvető attribútumokra, valamint az alapvető azonosítási és osztályozási változókra terjednek ki, beleértve a nemzeti statisztikai hivatalok és a nemzeti központi bankok által a statisztikai adatszolgáltatás keretében gyűjtött adatokat is). Ezek a tapasztalatok jelentős előnyöket mutatnak az adatszolgáltatási teher csökkentése, az adatszolgáltatás hatékonysága és az általános adatminőség javulása tekintetében.

([23]) A KBER bankok statisztikai adatszolgáltatására vonatkozó integrált adatszolgáltatási keretrendszerének (IReF) célja, hogy több statisztikai adatgyűjtést konszolidáljon. A KBER e stratégiai projektje az első lépés a bankok statisztikai, prudenciális és szanálási célú közös adatszolgáltatása felé, amely az adatcserére és ugyanazon alapvető referenciaadatokra való támaszkodásra való képességen is alapul. Egy ilyen stratégiai lépés jelentősen csökkentené az adatszolgáltatási terhet, ugyanakkor maximalizálná az adatok hasznosságát a felhasználók számára.

([24]) A bankok adatszolgáltatására vonatkozó közös szabványosítás, integráció és interoperabilitás megvalósításához vezető útról lásd különösen az EBH „Report on a feasibility study of an integrated reporting system under Article 430c CRR" című végleges jelentését (EBA/REP/2021/38), valamint a KBER bankok adatszolgáltatására vonatkozó hosszú távú stratégiáját.

([25]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1024 irányelve (2019. június 20.) a nyílt hozzáférésű adatokról és a közszféra információinak további felhasználásáról (HL L 172., 2019.6.26., 56. o.).

([26]) A Bizottság (EU) 2023/138 végrehajtási rendelete (2022. december 21.) a konkrét nagy értékű adatkészletek jegyzékének, valamint a közzétételükre és a további felhasználásukra vonatkozó szabályoknak a meghatározásáról (HL L 19., 2023.1.20., 43. o.). A vonatkozó adatkészleteket a végrehajtási rendelet mellékletének 5.1. szakasza határozza meg.

2.4.8. A fenti megfontolások fényében az EKB úgy ítéli meg, hogy indokolt, hogy bizonyos kiválasztott referenciaadatokra ne vonatkozzanak a javasolt rendelet alkalmazásában a „bizalmas adatokat" érintő korlátozások, hogy azokat meg lehessen osztani az ESR és a KBER, az adatszolgáltatók, valamint más érintett hatóságok és felhasználók között ([27]) ([28]).

2.4.9. Az EKB ezért azt javasolja, hogy a 223/2009/EK rendelet vonatkozó cikke ([29]) mondja ki, hogy az egyes vállalatokra vonatkozó bizonyos alapvető attribútumok, valamint az alapvető azonosítási és besorolási változók a javasolt rendelet ([30]) alkalmazásában nem tekintendők „bizalmas adatnak". Ehelyett az ESR és a KBER közötti, a bizalmas kezelésre vonatkozó rendszer alóli kivételeknek kell tekinteni őket. Továbbá, mivel nyilvánosan hozzáférhetőek, a KBER-nek jogosultnak kell lennie arra, hogy ezeket a kiválasztott referenciaadatokat a szigorúan statisztikai céloktól eltérő célokra használja fel, vagyis ne csak az „európai statisztikák" ([31]) fejlesztésére, előállítására és terjesztésére, hanem a KBER-nek az EUMSZ 127. cikkének (2) és (5) bekezdése szerinti feladatainak ellátására, valamint az EKB-nak az EUMSZ 127. cikkének (6) bekezdése és az 1024/2013/EU tanácsi rendelet ([32]) szerinti, a hitelintézetek prudenciális felügyeletével kapcsolatos feladatainak ellátására is.

2.5. *A nyilvánosan hozzáférhető adatok újrafelhasználása*

2.5.1. Az EKB üdvözli a 223/2009/EK rendelet szövegének akként történő módosítására irányuló javaslatot ([33]), hogy az kimondja, hogy a nyilvánosság számára jogszerűen hozzáférhető adatok nem tekintendők bizalmasnak a statisztikai célokra való felhasználás során. Ez összhangban áll az európai adatstratégia azon célkitűzésével, hogy az adatok szabadon áramolhassanak az Unión belül és az ágazatokon átívelően, aminek mindenki hasznát látja. Ez a javasolt módosítás lehetővé teszi a nyilvánosan hozzáférhető adatok hatékonyabb felhasználását, mivel a 223/2009/EK rendelet jelenlegi szövege csak azokra az adatokra vonatkozik, amelyek a nemzeti jogszabályoknak megfelelően a nyilvánosság számára később is hozzáférhetők maradnak, és nem foglalja magában kifejezetten azokat az adatokat, amelyek az uniós jogszabályok értelmében egyre inkább hozzáférhetők a nyilvánosság számára.

2.5.2. Ugyanakkor a javaslat értelmében a nyilvánosan hozzáférhető adatok csak akkor nem tekintendők bizalmasnak, ha azokat statisztikai célokra használják fel. A „statisztikai célú felhasználás" fogalommeghatározása módosításra kerül, így annak jelentése „kizárólag statisztikai eredmények és elemzések fejlesztése és előállítása érdekében történő felhasználás, ideértve a kapcsolódó kutatás és tudományos tevékenységek vagy mintavételi kereteknek a létesítése céljára történő felhasználást is". A fogalommeghatározásnak az ezen adatokból nyert statisztikák – jelenlegi rendelkezés értelmében megengedett – terjesztésére is vonatkoznia kell. Ez elősegítené annak biztosítását, hogy a statisztikusok által terjesztett, nyilvánosan hozzáférhető adatokra ne vonatkozzanak szükségtelen korlátozások, amennyiben ezeket az adatokat – többek között nem statisztikai célokra – újrafelhasználják, összhangban az adatok rendelkezésre állásának fokozására irányuló uniós stratégiával. Ez elősegítené továbbá annak biztosítását, hogy a KBER a jogi személyeket azonosító, nyilvánosan hozzáférhető adatokat szabadon felhasználhassa, nem csupán statisztikai feladatai, hanem a KBER feladatai és a prudenciális felügyeleti feladatok ellátása során is.

Abban az esetben, ahol az EKB a javasolt rendelet módosítására tesz javaslatot, külön technikai munkadokumentum tartalmazza a szövegezési javaslatokat és az azokhoz fűzött magyarázatot. A technikai munkadokumentum angol nyelven elérhető az EUR-Lexen.

([27]) A személyes adatok védelmére is figyelemmel.
([28]) Lásd: „Minutes of the CMFB Workshop on Collaboration & exchange of business register data for statistical (and non-statistical) purposes between NSIs and NCBs", 2022. június 29. (26. pont és záró megjegyzések).
([29]) Az 223/2009/EK rendelet 21. cikke.
([30]) Vagy a 2533/98/EK rendelet alkalmazásában, amely most kerül aktualizálásra.
([31]) A 2533/98/EK tanácsi rendelet 1. cikkének 1a. pontjában meghatározottak szerint.
([32]) A Tanács 1024/2013/EU rendelete (2013. október 15.) az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról (HL L 287., 2013.10.29., 63. o.).
([33]) Lásd a javasolt rendelet 1. cikkének 10. pontját, amely a 223/2009/EK rendelet 25. cikkének helyébe lép.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2023. szeptember 28-án.

az EKB elnöke
Christine LAGARDE